เนื้อหาและวิธีการนำเสนอเรื่องสุขภาพอนามัยของสถานีวิทยุสถาบัน เทคโนโลยีราชมงคล F.M. 89.5 MHz

นางสาววรรณนิภา เมฆเมืองทอง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิเทศศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2543
ISBN 974-346-700-9
ลิชสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CONTENT AND PRESENTATION OF HEALTH IN RAJCHAMONGKOL INSTITUTE OF TECHNOLOGY'S RADIO STATION F.M. 89.5 MHz

Miss Wannipa Mekmaungthong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Mass Communication

Department of Mass Communication

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2000

ISBN 974-346-700-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์

เนื้อหาและวิธีการนำเสนอเรื่องสุขภาพอนามัยของสถานีวิทยุสถาบัน

เทคโนโลยีราชมงคล F.M. 89.5 MHz

โดย

นางสาววรรณนิภา เมฆเมืองทอง

ภาควิขา

การสื่อสารมวลชน

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริชัย ศิริกายะ

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

....คณบดีคณะนิเทศศาสตร์ (รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ วิภา อุตมฉันท์)

(รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริชัย ศิริกายะ)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญเรือน กิติวัฒน์)

Tax All nessunes

วรรณนิภา เมฆเมืองทอง : เนื้อหาและวิธีการนำเสนอเรื่องสุขภาพอนามัยของสถานีวิทยุ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล F.M.89.5 MHz (CONTENT AND PRESENTATION OF HEALTH IN RAJCHAMONGKOL INSTITUTE TECHNOLOGY'S RADIO STATION F.M. 89.5 MHz) อ. ที่ปรึกษา : รศ. ดร. ศิริชัย ศิริกายะ, 87 หน้า, ISBN 974-346-700-9.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเนื้อหาและวิธีการ นำเสนอเรื่องสุขภาพอนามัยในรายการวิทยุของสถานีวิทยุสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ตลอดจน ศึกษาการแสดงออกซึ่งบทบาทของรายการวิทยุ

ผลการวิจัยพบว่า เนื้อหาและวิธีการนำเสนอเรื่องสุขภาพอนามัยมีลักษณะเนื้อหาและวิธี การนำเสนอเนื้อหาที่แตกต่างกันในแต่ละรายการ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับผู้สนับสนุนรายการมีส่วนในการ กำหนดเนื้อหา ซึ่งลักษณะเนื้อหามีสองลักษณะคือ 1.เนื้อหาที่เผยแพร่ความรู้ในเรื่องสุขภาพ อนามัยเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการดูแลรักษาสุขภาพของประชาชน 2.ลักษณะเนื้อหาที่ เป็นการส่งเสริมการขายสินค้าเพื่อสุขภาพ

โดยการแสดงออกบทบาทของรายการวิทยุแสดงบทบาทสองลักษณะ คือ การแสดง
บทบาทการอบรมสั่งสอนเพื่อให้ความรู้ในเรื่องสุขภาพอนามัยและบทบาทการส่งเสริมการบริโภค
อาหารเสริมสุขภาพ ซึ่งเนื้อหาในรายการวิทยุเป็นผลสะท้อนแสดงให้เห็นว่าสังคมไทยต้องการ
ความรู้ ความเข้าใจเรื่องสุขภาพอนามัย

	ลายมือชื่อนิลิต ภานนิก พมเมืองพว
สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ปีการศึกษา2543	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

4085107728 : MAJOR MASS COMMUNICATION

KEY WORD: CONTENT AND PRESENTATION /HEALTH / RADIO/

WANNIPA MEKMAUNGTHONG : CONTENT AND PRESENTATION OF HEALTH IN RAJCHAMONGKOL INSTITUTE'S RADIO STATION F.M.89.5 MHz.THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. SIRICHAI SIRIKAYA, Ph.D., 87 pp. ISBN 974-346-700-9.

This research is conducted qualitatively by aiming at the study of content and presentation of health in Rajchamongkol Institute Technology's radio station and the role of radio programs.

The finding from this research is that content and presentation of radio programs have difference cause of sponsors are able to fix the health contents.

Therefore, the health contents have two characteristic: Disseminating knowledge about health care for changing behavior of people and propagandizing commodity of health

Thus, there are two roles of radio programs for spreading health contents:

The role of teaching and giving knowledge about health care and the role of promoting for consumption commodity of health. Contents in radio programs reflect of Thai Society that people want to know and understand about health care correctly

DepartmentMass Communication	Student's signature. วาการาการาการาการาการาการาการาการาการากา
	Advisor's signature
•	Co-advisor's signature

THE TANK TO AND THE TANK TO AN

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดี ยิ่งของรองศาสตราจารย์ ดร. ศิริชัย ศิริกายะ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำ แนะนำปรึกษาตลอดจนข้อคิดเห็นต่างๆในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ด้วยดีตลอดมา ผู้ช่วย ศาสตราจารย์ขวัญเรือน กิติวัฒน์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์และรองศาสตราจารย์ วิภา อุตม ฉันท์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาและข้อคิดเห็นต่างๆในการทำ วิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณอย่างสูงในความกรุณาไว้ ณ ที่นี้

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่ง ทั้งจากเจ้าหน้าที่
และบุคลากรของสถานีวิทยุสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุข
บริษัทผู้ผลิตรายการวิทยุซึ่งได้สละเวลาอันมีค่าในการให้สัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลและราย
ละเอียดต่างๆที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยครั้งนี้มาก

และท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณพ่อ แม่ ที่ให้ชีวิต ให้คำสั่งสอนที่ผู้วิจัยได้ นำมาใช้ในการดำเนินชีวิตและเป็นแรงใจทำให้ผู้วิจัยสามารถประสบความสำเร็จครั้งนี้ พี่ๆป. เอกทุกท่านที่กรุณาเสียสละเวลาช่วยเหลือและให้กำลังใจผู้วิจัย พี่น้องของผู้วิจัย เพื่อน MC 7 และเพื่อน MC 8 ภาคในเวลาทุกคนที่ให้กำลังใจตลอดเวลาในยามที่ผู้วิจัยพบกับวิกฤตในชีวิต คุณน้าที่ให้ที่พักพิงแก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาที่ทำวิทยานิพนธ์ และพี่หนุ่มผู้ที่ให้เงิน ให้กำลังใจ อยู่เคียงข้างผู้วิจัยตลอดมาจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ ผู้วิจัยขอ ขอบพระคุณในความช่วยเหลือและกำลังใจจากทุกๆท่านที่ช่วยผลักดันให้ผู้วิจัยประสบความ สำเร็จอีกขั้นหนึ่งของชีวิตและจะไม่ลืมเลือนไปจนชั่วชีวิต

สารบัญ

	สา ~~ร~~ บัญ	
	หน้	ín
บทคัดย	ย่อภาษาไทย	3
บทคัดย	ย่อภาษาอังกฤษ	ৰ
กิตติกร	รมประกาศ	ପ୍ଥ
สารบัญ	Į	ช
บทที่		
1	บทนำ	1
	1.1ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	1.2วัตถุประสงค์การวิจัย	4
	1.3ขอบเขตการวิจัย	4
	1.4ข้อสันนิษฐาน	5
	1.5นิยามศัพท์	5
	1.6ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
2	ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
	2.1 แนวคิดการจัดรายการวิทยุ	6
	2.2แนวคิดการวิเคราะห์วาทกรรม	10
	2.3 แนวคิดการตลาดเพื่อสังคม	.15
	2.4 แนวคิดกลยุทธ์ทางการตลาด	.17
3	ระเบียบวิธีวิจัย	22
	3.1 แหล่งข้อมูล	22
	3.2 แหล่งข้อมูลบุคคล	19
	3.3 แหล่งข้อมูลเอกสาร	20
	3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	27
	3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	. 28
	3.6 การนำเสนอข้อมูล	. 28
4	การวิเคราะห์เนื้อหาและวิธีนำเสนอเรื่องสุขภาพอนามัยในรายการวิทยุ	. 30
	4.1 วิเคราะห์รายการใส่ใจคุณภาพชีวิต	. 30
	4.2 วิเคราะห์รายการทุกข์ปัญหาชีวิต	. 46
	4.3 วิเคราะห์รายการเริงราตรี	. 66
	4.4. วิเคราะห์รายการ Sweet F.M.	71

สารบัญ(ต่อ)

	บทที่	หน้า
5	บทสรุปและข้อเสนอแนะ	80
	5.1 สรุปผลการวิจัย	80
	5.2 ข้อจำกัดการวิจัย	83
	5.3 ข้อเสนอแนะ	84
รายการ	rอ้างอิ ง	85
ประวัติเ	มู้วิจัย	87